GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KĂ PREANALTA VOIE.) AL IX-LEA.

Nro 57. *Brashov, 15. Julie.* 1846.

Gazeta de Transilvania ši Fóia pentru minte, inimă ši literatură aŭ prodsu pe su an kutrer 8 (24 dóulecheri) arginți, iar pe su semestre su 4 f. arginți. Prenumerația se poate face la toate k. k. deregătoriĭ de poștĭ, iar la Iași la DDlor N. ši Xr. Georgiŭ ši la Bucuresci la D. Iosif Romanos.

ARTIKOL PREGĂTITORIŬ.

Idei despre krescereа popорulуi.*)

Kutre obiektele, kĕ kare se deрinde timрul de akum, é chel mai de kuremnat krescereа popорulуi. — Fie-kare om voiesce a fi ferichit pĕ sёmai kă skerta astă viață sămănteanŭ, chi ši dinkolo de mormănt. Spre ашungereа unŭi asemenea skop — la toți chei kĕ minte sănătoasĕ é kenoskut — nimik nóte ашta kutрă atăta, ka krescereа, edukaciea. E su proverb de tóte ziле, kămkă edukaciea kă faче ne om a fi om; drept kare edukaciea é, kareа ne dușcă, de ši pĕ singur, dară mai kĕ seamă, kă poate faче ferichit, saŭ nefericht. Oarechikum de cine ece aichi kutrebareа: aŭ kă che stă dară edukaciea; saŭ che kuremneazĕ: edukaciea omulуi? Achеasta kuremneazĕ, ale desvolta toate fakultățile omulуi astfeliŭ, ka să i se mișlochiască fericireа; kuremneazĕ, ka: desvoltareа kunelesulуi, a simțurilor ši a voințĭ — voluntas — ulуi se kapete direpchișeа, kareа sĕ prodsĕ pĕ sёmai fericireа pămănteanŭ, chi ši cheа a viețeĭ dinkolo de mormănt. Ši din achеasta proвine o altă kutrebare: kă che tip trebuie să fie dară edukaciea? — Fie-kare edukație, prekum ši cheа a popорulуi neapărat ši kainte de toate, trebuie să fie moralĕ ši relegioasĕ, pin ărmare ашezată sĕnt kărma ši inspekțieа relegiei.

Să vedem dară argămințele pin kare se arată, kămkă școala saŭ edukaciea popорulуi trebuie se stea kă cheа mai strinsă legătură kĕ relegieа?

Kă edukaciea popорulуi ši a edukatorilor achеstĭa cheа mai de frunte lucrare a-minte o chere trebuința popорulуi. Esperiința de toate zilele é mărturie, kămkă ši cheа mai mare desvoltare kunelesulуi, cheа mai finŭ chivilisație kăkă nĕ poate — nichi na nuteа — asigura binele pămănteск a inшilor ši a popoarelor. Binele chel adevărat prekum la inшi, aша ši la popoară kutregi nămai ne virtutea neșuchărită, ne kapachitatea de a se domni ne cine, ne smilitate, ne kămpătare ši ne sinchera ашplinire a datoriilor kătre Dumnezeŭ, kătre mai marі ši chei de aproape se poate ашtemeia. Prin ărmare edukaciea moralĕ ši relegioasĕ é trebuința cea mai de frunte a popорulуi, kareа dakă nĕ se ашplinește, orі kare altă edukație é făr folos, ba kă ашnește relușii é adukătoare de strikăchiuni. Kă kontră de s'a kurădțuinat odată edukaciea relegioasĕ, atunchi ši cheа kunelesulă va avea efekt mai mult; kare kĕ atăt mai vărtos trebuie a se da popорulуi, kĕ kăt é mai adevărat acheа, kămkă kreatorulă ši ne achela aша l'a fukut ka să o poată priimi, ši kă desvoltareа tutulor fakultăților omenești é kalea, ne kare poate ajunge omulă la cel mai ălalt grad al deplinirei ši al fericirei deodată. — Drept acheа de nĕ se poate nega, kămkă astfeliŭ trebuie să fie autokmită edukaciea popорulуi, atunchi nĕ rămâne ndoialĕ, ka che edukație este de a se da edukatorilor popорulуi. . . Astfeliŭ zice su skriitor ashme Strietz. Dușcă adevĕ deplin ală lumină achеl adevĕr mare, kămkă ne omulă fukut dănă tipulă ši asemănareа lui Dumnezeŭ trebuie să kondrucă kătre Dumnezeŭ. Kuchi Dumnezeŭ é a lui ținută ši skop de ne ărmă. Omulă unde prin fervințile sale patimi adeseorі ce rănește spre kărări perikloase. Semenicа ală ănțărțeș, ši'l faче a ce nĕne ală kontră, mănicа ală aprinde, simțălitatea ală aținoseșe. Se vede dară pentru dușcă o legămințe; é de linște ală rădika prin virtute mai pre sus de slăbichiunile sale; ši achеasta nămai prin relegieа cheа kărată se poate mișlochi. Dakă prin edukație voiŭ aĭ da mișlocă nămai spre kunoștința nușei de toate zilele; dakă spre achest skop sokotiți a fi ajudecătă desvoltareа minței lui ală mușură nĕ kăt se poate mai mare, ši kultivareа'i spre a fi cetățean; prin o astfeliŭ de edukație nĕ veți vedea folosul verde, ka ală aținoște relușii se vor paște strikăchiuni; kuchi prekum a descoperit lui Napoleon kontele Karnot kătră ațiințareа ca despre

*) Achest artikol ar avé lok ală fóie; dar skriitorulă ală verĕ lok ală gazetă, anoĭ lăsați să chităsckă ši politichi idei despre edukație, făr kareа lor ne tot minută ši se mușureșk nevoile.

Red.

едѫкаціеа попорѣлѣі: „Лпвѣцътѣра фъръ морал пѫ поате фі алта, декът ацідареа алтор требѫінце пóъ; кареа é маі стрікъчіóсъ лпкъ ші декът пещінца.“ — „Отѫл — прекѫт а зіс Лпсѣш Хрістос — пѫ трѣіеще пѫмаі кѫ пъне, чі кѫ тот кѫвънтѫл, каре вине дела Дѫмнезеѣ.“ Е де требѫінцъ прін едѫкаціеа релеџеоасъ а деплині лп ом тінѣл лѣі Дѫмнезеѣ; é де лінсъ лпаінте де тоате а'і лпоѣіла інима ші карактерѫл, а дещепта факвлтъціле сѫфлетѣлѣі, ші пѫ пѫмаі а'л фаче плекат спре лмплініреа даторіілор сале, чі ші харнік спре ачеea. Нѫмаі кѫ кондіціеа ачеаста лі пот фолосі отѫлѣі факвлтъціле ші алте кѫнощінце адѫнате. — „Лнтре стѣдііле, каре съпт де требѫінцъ пентрѫ фіе-каре от,“ зіче фаімосѫл Флері, „лнгріжіреа сѫфлетѣлѣі é чеа маі пътернікъ. Е лѣкрѫ маі лнсемнатор а кондъче біне воінца, декът а лмпѣлді кѫнощінцеле. Чеа зътеіъ лпвъцътъръ требѫіе съ фіе віртътеа. Нѫ é даторіе пентрѫ фіе-каре от, ка съ аівъ щіінцъ маре, ші съ фіе ъмблат лп пъртареа кавселор, ші деплініт лп арді ші мъіестрії; пѫ é лнсъ от, де орі че секс ші старе съ фіе ачела, ка съ пѫ фіе датор а віецъі дѫпъ віртъте. Фъръ ачеаста тоате вѫвъріле съпт фъръ фолос, къчі ачеаста é, каре аратъ модѫл де а се фолосі кѫ ачелеа.“ Маі адаогъ лпкъ, кѫмкъ лпвъцареа віртътеі пѫ се поате лпчепе десткл де тімпѫріѣ, ші къ ачеea лпкъ ла леагъп ар требъі а о лпчепе. — Ъп автор*) din Франца, лптре алтеле астфелѣ грѣіеще деспре ачест обіект: „Аша é, фъръ лндоіалъ é де лінсъ, ка де ачі лпколо релеџеа ші віртътеа съ фіе фѫндаментеле едѫкаціеі, ачеаста лпсъ пѫ é чева ноѫ, чі é ѫп лѣкрѫ фóрте векіѣ; къчі ачестеа а фост тотдеаѫна фѫндаментеле едѫкаціеі, ла тоате попоарѣле, сѫнт тоате формеле де кътмѣре; къчі едѫкаціеа фъръ релеџе ші віртъте нічі аѣ пътът'о сокоті а фі кѫ пътінцъ! Зеѣ че лнсемнеазъ а лѫмина лптрѫ адевър тінерімеа, де пѫ кѫмва а о лнвъца тоате даторіле сале; а о фаче тімпѫріѣ аплекатъ спре пъртареа деречъторіілор віеџеі четъцеneщі; ші лпкъ пѫ пѫмаі сінгър прін кълтівареа лнџелесѣлѣі, каре се поатеџе спре лмплініреа ачелора, чі маі вѫртос прін формареа сімцірілор інімеі, кѫ каре лі é де лінсъ а се лімі ла ачелеа дречъторіі. шчл. шчл.“ (Ва ѫрма.)

TPANCILBANIA.

Брашов. Лп 8. спре 9. Ізліе в. Дѫмнезеѣ — аша пѣтем зіче — не пъзі де о кѫмплітъ непорочіре. Не ла 2 чеасърі дѫпъ мезъл попіеі еші фок лп ъліца фѫнарілор лптрѫ лпкъперіле din дърэпт. Ачеа тóте ера де лемн ші де міndілъ. О маре порочіре, кѣ не лъгъ че тóтъ атмосфера се афла лп лінціце, чінева din ачеeаш вечінътате прінсе de весте кърѫнd, алармѣ, ъліца ші четатea, алергѣ ажеторіѣ, оамені харнічі ші інімоші кѫртарѣ тімпѫріѣ фѣріа фокълѣі, лпкът пѫмаі ла дóъ газде фъкѣ стрікъчѣне лп лпкъперіле din дърэпт. Ачестеа ле лнсемнарѣм пѫмаі спре а тъіé арінеле фаімеі, кареа ші пъпъ акѣм лъџі лп прімінца ачелѣі фок зпеле щірі кѣ тотѣл фалсе.

— Decкidepea dietеі. Прін Клеж пе сосі ачеа щіре дорітъ, кѣ Маіестатea Са к. к. апостолеаскъ віневоі а хотърѫ decкidepea dietеі пе лѣна Септѣмвріе (15-) а анѣлѣі к.

— Маіестатea Са к. к. апост. прін преалалтъл Съѣ лнкріс de кабінет віневоі a denѫmi пе варонѣл Лѣдовік Іожіка de Бранічка к. консіліаріѣ de гѣверн ші камераріѣ, ла комітатѣл Дъѣчеі de Феіпnan (supremus comes) пе лъпгъ пъстрареа рангѣлѣі анът.

(D. варон Лѣдовік Іожіка есте фрателе Есел. Сале а Дѣлі в. канцелар de кърте.)

D. Антоніе Маріафі administраторѣл Дъѣчеі фѣ denѫmit асесор актѣал ла тавла к. жѣдекътореаскъ din M. Ваіпархеі.

Клеж, 16. Ізліе. Лп зіледе ачестеа сосірѣ аічі доі депътаці ѫнгѣрі дела Орѫщіе, карії ащерпѣрѣ ла р. гѣверп о плънсоаре а ѫнгѣрілор de аколо лптърітъ кѣ 53 сѣвскріері асѫпра ноѣлор леџіѣрі а ѫніверсітъціі сѣсещі, прін кареа din прімъвара трекѣтъ ка лімвъ офічіалъ се лптърі ші се рекъноскѣ а фі пѫмаі цермапа. Лп ачееаш рѣгъміnte се чере ка ла окѫпареа дерегъторіілор съ фіе респектаці лп мъсърѣ потрівіть ші католічіі ші калвініанії, ір пѫ пѫмаі евангелічіі сасі. Мúlt és Jelen, дела каре авем ачеастъ щіре ші дескопере адѫнка дѣрере асѫпра нóъ лор не'нвоіелі ескате лптре магіарі ші сасі, адаогъ deodatъ, кѣ ачеаста ар фі тріста ѫрмаре а грешітеі сістеме політіче де треі націоналітъці ші патрѣ конфесіі лп Трансілванія. (Ші маі мѣлт декът ачеаста). — —

— Ачелаш жѫрнал рідікъ пъръ пѣблікъ асѫпра тіперімі академіче din Клеж, кѣ зніі din стѣденці ар фі дедаці ла жѣкареа лп кърді ші леар плъчеа а се лпкъіера ла бътъі.

— Лп цінѣтѫл Аріешѣлѣі — спре Тѣрда — дела 21. Ізніе пъпъ ла 5. Ізліе се лптъмпларъ кътева непорочірі де фок, кѫшѣнате зпеле прін тръспет, алте прін мъпъ de лотрѣ ші алтеле прін пегріж.

Chronicà strâinà.

Брітанія маре. Лондон. О'Коппел ші поѣл міністеріѣ. Лп міністеле скімвърії міністеріѣлѣі, О'Коппел словозі кътрѫ Ірланзіі съі зп чірквларіѣ, пе каре маі зптеі фіѣл съѣ Маврікіе О'Коппел ѫл чіті лптр'о адѫнапцъ форте пътерóсъ цінѣтъ ла 29. Ізніе. Din ачелаш поі скótет ѣрмътóреле:

„Ірландіа есте кѫмпѫл де лѣпт, пе каре ір маі фѣ кътът ші спарт зп міністеріѣ. Ера пѫ пѫмаі греѣ, чі песте пътінцъ а маі гѣверна аша ръѣ патріа пóстръ. Ачеа леџе врѫчóсъ ші рѣпінътóре, карea ера съ сѣфере мъсърі de сілъ асѫпра Ірландіеі фѣ німічітъ (тот лп Ізніе, къчі парламентѫл пѫ о прімі), ші еѣ кътезъ а пророчі, кѫмкъ пе вітторіѣ нічі зп міністръ пѫ ва маі кътеза а пропѫне пентрѫ

*) Лп картеа тітлатъ: „Quelques idées sur l'éducation publique á l'occasion d'un discours de M. Murard de St. Romain.“

Ирландіа врео лепе, карея съ пѣ дндрѣспіаскъ а о пропѣне ші пентрѫ Англіа ші Скоціа. Трібѫѣл репеалілор (карій воіеск а се десві-на) е денлін. . . Din партеа меа съпт пред дпкредіпцат, къ парламентѣлеі брітапік дї е кврат песте пѣтіпцъ а гевервда Ірландіа. Спре ачест скоп се чере парламент патріотік. . . . Фъцъдвіелі, жврърі де пепъртіпіре, воіпца кврать фолосеск німік, дакъ липсеск фантеле кореспвнзетóре. Noі черем фанте, дмплініре, їар пѣ ворве гóле, пѣ фъцъдвіелі. . . Noі а-жвнсерът дп ал 46леа ап аї аша пвмітеі вніреі кѣ Брітапіа маре. Дечї дп ѣртареа ачестеі пвміте вніреі де 46 ані дп че старе се афлъ Ірландіа? Кѣ лас ка съ ръспвндъ репортѣріле офічіале дате де комісарій пентрѫ съ-рачї: „...Ынтре опт мілібне лъквіторі аї Ірландіеі съпт дóъ мілібне ші 300,000, карій цем дптр'о десъвършіть съръчіе, саѣ престе тот апвл, саѣ дп о маре парте дін ачела. . . Църапії ірланзї сфере маі марі липсе ші дерері, цінереа віецеї лор атърнъ дела треві несігяре, дптъмплътóре, . . é песте пѣтіпцъ а дескріе дптокма сферіріле ші съръчіа цъ-рапілор мвнчіторі. Дп мълте цінътърі сінгѣра лор хранъ съпт картофії, сінгѣра лор вестѣръ апа шчл.“ — Дакъ мъ дптребаці де фолосъл че ар адѣче десфачерея вніреі, ръспвнсвл меѣ есте ачеста: 1) Прін десфачере с'ар регѣла пѣтърел депвтаціілор ла парламент дін партеа Ірландіеі; 2) ціерцереа вніреі ар да попорълві ірланд вп дрепт лъмърїт де але-цере, къчї ачел де акъмя есте пвмаї о кажокъръ. Спре п. комітатвл Корк ал кърві депвтат съпт еѣ аре опт сете мії лъквіторі, дін карій пвмаї 1500 съпт алегъторі, кънд дін контрѣ Валес дп каре пвмаї кѣ чева é маі маре дппопорареа, алегъторі аре 36 мії; 3) дін лъквіторіі четъцілор Ірландіеі съпт пвмаї пе ⅓ атъцї алегъторі, пе кънд съпт дп Англіа; 4) ачел рѣѣ преа вътъмъторіѣ, кѣмкъ Ірландіа дпграшъ о вісерікъ (чеа протестанть), де карея авіа се ціне 1/10 парте дін лъквіторі с'ар рідіка кѣ тотвл ші с'ар редвче ла о мъсърь потрівіть. Нічї вп міністрь съ'шї пвіе дп кап нічї ка прін віс, къ ва лініщі пе попорвл Ірландіеі, пънъ пѣ ва вндека ачесте реле. Чеа дінтъіе гредтате ші пъпасте е стареа попорълві църап. Аічї заче адевърата прічінъ а тѣтврор съръделецілор ші а крънчепелор вчідерї; прічіна ачеаста требве черчетатъ ші депъртатъ. Ѣѣ претінд рестріпцереа пропріетарілор. Спвѣ лъмърїт къ пвбл міністеріѣ требве съ стея гата: 1) А регѣла фórте біне дрептъріле апендаторілор; ачеаста ар фі адевърать мъсърь пентрѫ апърареа віецеї (!), 2) Съ се деа деспъгвбіре дптреагъ пентрѫ тóте кладіріле ші пентрѫ орї че дп-вепътъцірі дптрепіпсе де апендаторї дп пъмънтвл келтіпат де ей. 3) Дрептвл де а зълоці семънътърі песечерате сь дпчете кѣ тотвл. 4) Престе тот съ пѣ аівъ лок нічї вп дрепт де зълоціе афарь пвмаї кънд апенда е лъатъ пе 21 ані. 5) Пропріетарії съ фіе кѣ тотвл лініщі де дрептвл де а скоате пе ómені дін мошіа апендатъ пвмаї пентрѫ-къ п'ар пѣтé плъті кіріа, декът пвмаї дакъ апенда é пе 31 ані. 6) Трібвпалеле жвдекъторещі пентрѫ църапії апендаторї съ треакъ прін о реформъ тотальъ (ка дóр вор дпчета тръсъріле ші деспоіеріле) шчл.“ —

Цермапіа. Аша пвмітвл папіеріст (а-дікъ пътъроса съръчіме) дпчепе а се мішка ші а фаче претенсіі пѣ пвмаї дп Белціѣ, Англіа, чі ші дп мълте пърці але Цермапіеі. Пе ла 1. Івліе ла орашвл Варен дп декатла Олденвврг се ръскълърѣ лѣкрторіі пе зі ші пвмаї кѣ 180 осташі дї пѣтръ лініщі.

— Дп Гессенштадт дін Віртемверга вп оіерік апвме Гаіріпг от неом де 65 ані дші вчісе певаста кѣ вп кіп неазгіт. Маі ѣптеі дї тръпі пе ла кръчіп кѣсторіѣ топіт дп зреке, дін каре пепорочіта фемене рътасъ кѣ дърері кътпліте; дѣпъ ачеея маі дѣзнъзї а-пвкі. вп сфедел, пе каре кѣ вп чокап дпчепѣ съ'л батъ дп капел еї, дар ачела се дпдої фііпд сппціре; сперкатвл апвкі алт сфедел маі грос, каре іарѣш не ітрънд віне, маі пе врмъ о токї. де врео 12 орї кѣ чокапвл пънъ дї сфърмі кънпціна ші мърі. Спвркатвл неом дп 29. Івніе се спъзвръ дп темпіцъ.

Рѣсіа ші Полопіа. Дп ѣртареа впвї преапалт вкас дмпъръткск не вііторіѣ се вор щерце пентрѫ тотдеавна тот фелівл де въмі, каре маі ремъсесерѣ дптре провінцііле рѣсещі ші Полопіа. Спре скопвл ачеста с'аѣ ші апшезат дп Петерсвврг о комісіе сѣпт пресідінца марелві прінц кліропом, кареа ва пвне дп лѣкраре хотърърея марелві цар.

Газетеле стрвіне повестеск ка вп пѣ щіѣ че де мінвне, кѣмкъ маі дѣзнъзї царвл Нікола петрекънд ла Варшавіа, авѣ дптрѣ німік а порні не злщі педестрѣ, фърь нічї о світь; ка М. Са дптрѣ ші дптр'о кафепеа, кънокскът де адевърпле ómепілор пепълцъмірі, черѣ дпгіецатъ, петрекѣ кътева мінвте прієтіпещі кѣ чеї адвпаці, карій фіреще дшї кат перде-серѣ фаца, апої се депъртї. Спвп іарѣш, къ мълці полопі ар фі дпчепът кѣ тот дін адінсвл а дпвъца лімва рѣсеаскъ — пънъ ші дп Галіціа, вопе пѣ ле маі ажвнг грътатічіле. — Ачестеа съпт адевърърі, дпсъ ші ачеея е адевър къ дін ачеї църапї, карій маі де кървнд депвнчіасерѣ пе маі мълці повілі, пърташі ла революціе, се афларѣ іарѣш вніі оторлъці, фърь съ се ціе прін че мъпъ.

Дѣпъ щіріле дін Петерсвврг пѣ есте адевърат, къ дін Асіа с'ар апроніа о колерѣ пóъ кътре Рѣсіа (пóте къ нічї політіка де акъм пѣ маі аре требвінцъ де колерѣ).

Прінцвл де Віртемверга, логодпікъл марей прінцесе Олга сосі ла Петерсвврг дп 28. Івніе ші фѣ прііміт кѣ чеа маі деосевітъ помпъ. О ескадрѣ де пóъ лініі, кѣ кате 100—120 твнърі дл дптъмпінѣ департе пе маре пънъ кътре Свіне-мвнд дп жос ші дл салтѣ кѣ кате 21 де салве, їар царвл, фііторіл съѣ сокр, дмпревнъ кѣ трей фіі аі съі, кѣ цінереле съѣ дѣчеле де Лаіхтенверг ші кѣ прінцвл Петрѣ де Олденвврг дї еші дпаінте спре Кронщат, вп міл марін де парте. Кѣм л'аѣ прііміт сókра ші міреаса, маі гъчеаскъ ші чітторіл. — Дп 29. Івніе се дпчепърѣ маневреле аша пвмітелор гарде дмпъръщещі дп пъмър де шесе зечі мії; денрінделіле вор цінé патрѣ септъмъні.

Din viaţa lui Ioan Marian vikariŭ ši direktor.

(Ankeiere).

A lui Marian zel, ancelenčune ši hrŭničie pe saĭ mŭrginit nemai ne lungŭ organizaţia škoalelor, el ka un kan a preoţimii din regimentu saĭ ginet sf. daторie de a lumina ši kultiva ši preoţimea, kare este saĭ trebue sŭ fie anvŭţătoarea noporului, sfet a kŭrsŭ griž ši andreptare sŭ stea daskalii ši škoalele. A lui plan era a redače preoţi, ale ambena modre de trŭit, a kreše ši a aţeza prin parohii mai mari teologi absolvţi ši preoţi kultivaţi, bine norocoţi de litva pemtaskŭ, pentrŭ-kŭ čirkemstariile regimentului, ku akurzi ofičiali preoţimea stŭ an multe relaţii deregătoreşti nofteşte aneasta. Afarŭ de aceа preoţii, karii dupŭ konstituţia školastikŭ sunt direktori lokali a škoalelor naţionale kum nor pute ei andrepta pe daskali, karii de multe ori aŭ mai multŭ ignoranţ an trebile škoalei dekŭt unii preoţi. Preoţii sunt ši katehezi, dakŭ nu nor fi ei oamenii anvŭţaţi ka ei şie modre de a katehiza kum nor răspunde aşeptării maimarilor, kŭ aceа anvŭţătorŭ nu sŭ kapătŭ nimi la oi nimi la plug. Preotul este anvŭţătorilu noporului an viserikŭ ka ši an škoalŭ, saĭ mai bine zic ar trebui sŭ fie. Era de lipsŭ darŭ ka Marian sŭ sokoteaskŭ ši de preoţi anvŭţaţi, kalaţi ši harnici, dakŭ voia ka škoalele sŭ pušaskŭ anainte, sŭ anflorieskŭ din zi an zi, kŭ altmintrelea griżind nemai de škole, iarŭ de kultivarea preoţimii zitund, el ve ar fi zidit kŭ o mulŭ, kŭ ceealalt ar fi drŭmat. Grea răspundere trebuia sŭ dea el ainteа lui Dumnezeŭ ši a mai marilor, kund ar fi fost anurzitorilu antsenerekului ši a neşiinţei preoţilor! — Acest totuši ne lungŭ dorinţa ši voia de a rădika klerul nieši sinŭ, nu i saĭ sfetit dupŭ plak kŭ preoţii, pentrŭ-kŭ sortea lor naţin fórte aŭ ambenturaţi'o; kŭ aŭ miżlocit grădini ši a se fače kŭsi parohiale ici kolo, kŭ aŭ sfit şcola din monetŭ de aramă a se plăti an arginţ, kŭ aceа prea naţin saĭ ażutat preoţilor, ei tot aŭ a se lupta kŭ multe nevoi ši sărači. Un preot de aŭ ši anvŭţat ši gătat kŭrsul teologic, dakŭ n'are modre de a se prokopsi ši dupŭ ce aŭ esit din škoale ši dakŭ este el sirit a se hrăni kŭ lukrŭ mănilor sale ši a nurta griż de ekonomie din care trăeşte, tot nu note fače destul kemării sale ši aşeptării maimarilor. Ne lungŭ toate aceстea na afla otul multŭ ocsebire an preoţimea vea regulatŭ de akum ši antre vea de ainte kŭ 20 ani, kare ankŭ adaoge multŭ predičitilor lui Marian. Cu fi avut norocire de o viaţă mai lungŭ, ši cu nu fie fost ve saĭ întimplat, ar putea zice otul kŭ ankredinţare, kŭ el ar fi miżlocit ši pentrŭ esistenţia preoţilor vena bine. Principiile lui era bune ši militarilor folositore, aceлea afla sprijoanŭ la lokurile analte ne kum aŭ aflat a lui proiepte an treaba škoalelor, mai alес ve cu ginea pentru kultivarea preoţimii. — Acest era prea mult supŭa — kare naţin aŭ trăit — a fače, ve alţii an zeci de ani aŭ precetat a fače. Nici cu putea an aşa esrt timp desrădăcina običeiurĭ ši prezdekuţi kontrarie kŭ neakul de faţă, ci la aceлea cu vere timp mai lung.

Cu fie fost mai grižitorĭ de cŭputatea ca ši zelul serpirii mai moderat, ši akum mai turziŭ cu nu fie antsluţit lukrurile, el putea ajunge vătrunge adunci, kŭ familia ca aŭ fost traĭnikŭ ši kompanţia trupului vea andesatŭ supne aceaста. Iarŭ ka sŭ vurbat pus an doao deregătorii, kare una da destul lukrŭ — la oameni karii preaŭ a lukra nemai — era siliт a lukra mult ši a purta multe greutăţi ši a fi kŭ mintea antins, a vizita tote satele regimentului iarna ši vara, a eksamina kute doi trei sute pruncĭ ne zi, a norbi pupŭ la ostepealuri an škole ši a se pukuži, a ginea vizitaţie kanonikŭ kute an 2, 3 sate ne zi, a fače predici lunci ši multe dupŭ olalte, an kulturia ca a mupka ši a lua de multe ori ve saŭ nai plugea saŭ nai folosia, nemai ka sŭ nu vatume ne kortepitorii sŭi. — La primirea morţii lui Marian mult aŭ adaos ši muxnirea fatalităţilor din anii aceşti din urmŭ.

Kŭ moartea acestui predmik kurnat, kurzi asemenea nu kurund va paşe regimentul postrŭ, aŭ perdut naţia romuneaskŭ un naţionalist zelos, patria un patriot bun, klerul un preot harnik, militarii un părinte iubit, un prietin ši iubitorĭ de kultivarea ši feričirea lor. Slujbičiunile lui alutŭrunduse kŭ multele lui ansuširi bune sŭ ušurează ši i se iartă kŭ atuta mai vurtos, kă la greşeli l'aŭ adus alte lukrurĭ afarŭ de el, de multe ori oamenii kŭ a lor trebi saŭ fapte iau dat prilej de a se pukuži. —

Kŭ el am perdut mult; cine pote fi fură muxnire ši jale kund ne adevem aminte, kute proiekte militarilor folositoare saŭ ingropat kŭ dunsul. — Cine ar fi nedestulat kŭ aceлea ce aŭ fukut el ši i va plugea a kurti, aceла fakŭ mai bine. —

— —.

LICITAŢIE.

Se face kunoskut, kŭ negustorilu Kosta Hagi Vasiliŭ agui ninde prin licitaţie kasa ce o are sunt Nr. 70 an četate an aşa numita ulicioara školei. Ceа yntei licitaţie va fi Marţi an 28. Iulie k. n. Kumpurătorilor plakule a se arăta la faţa lokului.

Braşov, 18. Iulie 1846.

Judekătoria četăţii ši a distriktului.

REDAKTOR GEORGIE BARIŢ. EDITOR IOAN GĂTT.